

Πιάτσα Φοντάνα: Το μεγάλο έγκλημα κι η στρατηγική της έντασης

του Γιώργου Αλεξάτου

Στις 12 Δεκεμβρίου 1969 μια ισχυρή έκρηξη βόμβας στην Αγροτική Τράπεζα, στην πιάτσα Φοντάνα του Μιλάνου, σκοτώνει 16 και τραυματίζει 88 ανθρώπους.

Χωρίς καμιά καθυστέρηση, οι αστυνομικές αρχές αναφέρουν σαν υπαίτιους του στυγερού αυτού εγκλήματος τους αναρχικούς, ενώ ο αστικός Τύπος ξεκινάει μία μεγάλων διαστάσεων εκστρατεία συκοφάντησης όλων των κινημάτων και των ιδεολογικών ρευμάτων που σχετίζονται με την κοινωνική έκρηξη των τελευταίων χρόνων στην Ιταλία και κυρίως με το εργατικό “θερμό φθινόπωρο” του 1969 που μόλις είχε φτάσει στο αποκορύφωμά του.

Ένας από τους συλληφθέντες και εμφανιζόμενος από την αστυνομία σαν ο κύριος ύποπτος της εγκληματικής βομβιστικής ενέργειας, ήταν ο αναρχικός εργάτης Τζουζέπε (Πίνο) Πινέλι, ο οποίος σκοτώθηκε στις 16 Δεκεμβρίου, έχοντας πέσει από τον 4ο όροφο του κτιρίου της Ασφάλειας. Η αστυνομική εκδοχή περί αυτοκτονίας δεν μπόρεσε να πείσει παρά ελάχιστους. Στην υπόθεση αυτή αναφέρεται και το θεατρικό έργο του Ντάριο Φο «Ο τυχαίος θάνατος ενός αναρχικού».

Μετά τη δολοφονία του Πινέλι και επί μία τριετία, σαν βασικός ύποπτος εμφανιζόταν ο επίσης αναρχικός Πιέτρο Βαλπρέντα, ένας χορευτής με κοινωνική δραστηριότητα, ο οποίος τελικά απαλλάχθηκε.

Έχοντας ξεκινήσει με το έγκλημα της πιάτσα Φοντάνα τη «στρατηγική της έντασης», οι μηχανισμοί της ιταλικής Ασφάλειας, των ιταλικών και αμερικανο-νατοϊκών μυστικών υπηρεσιών και οι νεοφασιστικοί κύκλοι, στόχευαν πολύ μακριά:

Στην ανακοπή του μαζικού κινήματος που έπαιρνε χαρακτηριστικά ανοιχτής ταξικής αναμέτρησης, στην εξώθηση τμημάτων της νέας επαναστατικής Αριστεράς στην απάντηση με λαϊκή αντιβία και στη δημιουργία κλίματος αναταραχής που θα υποχρέωνε την επίσημη κοινοβουλευτική Αριστερά (κυρίως το πανίσχυρο Ιταλικό Κ.Κ.) να ακολουθήσει πολιτική μετριοπάθειας και συνδιαλλαγής με τις αστικές πολιτικές δυνάμεις.

Όπως φάνηκε αργότερα, η στρατηγική αυτή πέτυχε και μάλιστα σε όλα τα σημεία.